

ЗАЯЦ І ВОЖЫК

Адным нядзельным ранкам, калі ўзышло яркае сонца, над палямі спявалі жаўрукі і людзі ў святочных строях ішлі ў царкву, Вожык таксама радаваўся жыццю. Стаяў ён ля сваіх дзвярэй, дыхаў ранішнім паветрам і напяваў песеньку. Тут яму прыйшло ў галаву, што, пакуль яго жонка мае дзяцей, ён можа прагуляцца на поле і зірнуць, як расце бручка. Так ён і зрабіў.

Прабіраючыся праз цярноўнік ля самага поля, ён заўважыў Зайца, які выйшаў паглядзець на сваю капусту, і пажадаў яму добрага ранку. А Заяц быў панам важным, таму з пагардай адказаў:

– А што гэта ты так рана тут бегаеш?

– Гуляю, – кажа Вожык.

– Гуляеш? – засмяўся Заяц. – Мне здаецца, што твае ногі маглі б заняцца і больш карыснай справай.

Вожык усё мог стрываць, але толькі не абразлівыя словы пра свае крывыя ногі.

– Ты сабе надумаў, – сказаў ён Зайцу, – што твае ногі лепшыя за мае.

– Канечне, – адказаў Заяц.

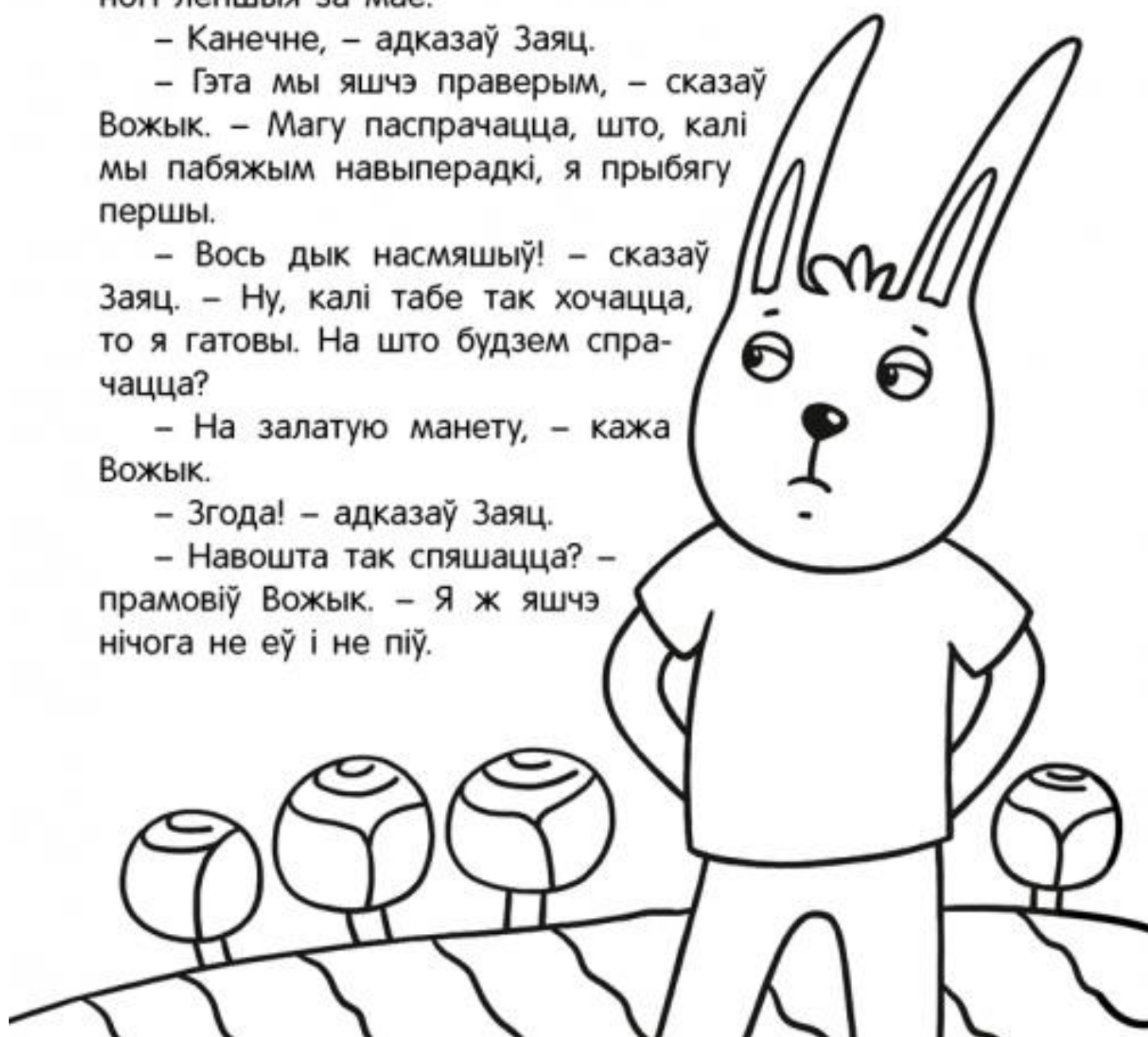
– Гэта мы яшчэ праверым, – сказаў Вожык. – Магу паспрачацца, што, калі мы пабяжым навыперадкі, я прыбягу першы.

– Вось дык насмяшыў! – сказаў Заяц. – Ну, калі табе так хочацца, то я гатовы. На што будзем спрачацца?

– На залатую манету, – кажа Вожык.

– Згода! – адказаў Заяц.

– Навошта так спяшацца? – прамовіў Вожык. – Я ж яшчэ нічога не еў і не піў.

Спярша я пайду дадому і паснедаю, а праз паўгадзіны вярнуся на гэтае самае месца.

Заяц пагадзіўся, і Вожык адправіўся дадому, а дарогай думаў: «Заяц спадзяецца на свае доўгія ногі, але я яго перахітру. Хай сабе ён і важны пан, але ж дурань, таму і прайграе».

Дома Вожык сказаў жонцы:

– Збірайся хутчэй, пойдзеш разам са мной на поле.

– А што здарылася? – пытае яна.

– Ды мы з Зайцам паспрачаліся на залатую манету. Хачу бегчы з ім навыперадкі, і трэба, каб ты была там.

– Божа мой! – закрычала на яго жонка. – Ты што, зусім з глузду з’ехаў? Як ты пабяжыш з зайцам навыперадкі?

– Я прыдумаю, як выкруціцца, – сказаў ёй Вожык. – Хадзем разам са мной.

Ідуць яны разам на поле, і Вожык кажа:

– А цяпер уважліва слухай, што я прыдумаў. Бачыш, вунь поле, па якім мы з Зайцам пабяжым навыперадкі.

Заяц будзе бегчы па адной баразне, а я – па другой, і бегчы мы пачнём з гары. Твая справа – проста стаяць тут унізе і, калі Заяц прабяжыць побач, крыкнуць яму: «А я ўжо тут!»

Вожык паказаў жонцы, дзе чакаць, а сам адправіўся вышэй. Калі ён прыйшоў, Заяц ужо быў на месцы.

– Ну што, пачынаем? – пытае Заяц.

– Пачынаем, – кажа Вожык.

Кожны стаў у сваю баразну, Заяц палічыў: «Раз, два, тры», – і, як вецер, паімчаў уніз па полі. А Вожык прабег прыкладна тры крокі і спакойна рассеўся ў баразне.

Дабег Заяц да канца поля, а Вожычыха яму насустрач крычыць:

– А я ўжо тут!

Здзіўлены Заяц спыніўся, бо падумаў, што гэта крычыць сам яго сапернік: усе ж ведаюць, што Вожычыха выглядае гэтак жа, як і Вожык. Але Заяц вырашыў: «Нешта тут не так», – і пракрычаў:

– А давай прабяжым яшчэ раз – назад!

І, як вецер, кінуўся, прыціснуўшы вушы, па баразне, а Вожычыха спакойна сядзела на сваім месцы. Дабег Заяц да канца поля, а Вожык крычыць яму насустрач:

– А я ўжо тут!

Раззлаваўся Заяц і крыкнуў:

– Пабеглі яшчэ раз назад!

– Як хочаш, – адказаў Вожык, – мне ўсё адно, колькі разоў бегаць.

Так Заяц бегаў яшчэ семдзесят тры разы, і Вожык увесь час прыходзіў першым.

Кожны раз, калі Заяц прыбягаў на край поля, Вожык ці Вожычыха казалі:

– А я ўжо тут!

А на семдзесят чацвёрты раз Заяц да канца не дабег: зваліўся і не змог рухацца далей.

Вожык узяў выйграную залатую манету, паклікаў жонку, і яны разам пайшлі дадому, абое вельмі задаволеныя.

Вось так і атрымалася, што просты палявы вожык абагнаў зайца, і з таго часу ўжо ніводны заяц не наважваўся бегаць з вожыкам навыперадкі.

А навука ў гэтай казцы такая: ніхто, нават самы важны пан, не мае права кпіць з іншага – хай нават з простага вожыка.

Браты Грым.

